

Prövning av avräkningsregler för oavsiktliga energiutbyten mellan synkronområden

Beslut

- 1) Energimarknadsinspektionen (Ei) godkänner Affärsverket svenska kraftnäts (Svenska kraftnät), org.nr 202100—4284, förslag (bilaga 1) till regler för avräkning mellan asynkront anslutna systemansvariga för överföringssystem för oavsiktliga energiutbyten mellan synkronområden.
- 2) Beslutet i detta ärende förutsätter för sin giltighet att samtliga berörda tillsynsmyndigheter fattar ett beslut med samma innebörd.
- 3) Detta beslut kan komma att ändras eller upphävas efter begäran av Europeiska kommissionen.

Beskrivning av ärendet

Av Europeiska kommissionens förordning (EU) 2017/2195 av den 23 november 2017, om fastställande av riktlinjer för balanshållning avseende el (förordning (EU) 2017/2195) framgår att alla asynkront anslutna systemansvariga för överföringssystem, senast 18 månader efter förordningens ikraftträdande, ska lämna in ett förslag till gemensamma avräkningsregler som är tillämpliga på alla oavsiktliga energiutbyten mellan asynkront anslutna systemansvariga för överföringssystem. Förslaget till avräkningsregler för oavsiktliga energiutbyten mellan systemansvariga för överföringssystem ska säkerställa en rättvis och likvärdig fördelning av kostnader och fördelar dem emellan.

Ansökan

I juni 2019 kom Svenska kraftnät in med en ansökan om att Ei ska godkänna ett förslag till avräkningsregler för alla oavsiktliga energiutbyten mellan synkronområden. Förslaget är framtaget gemensamt av alla asynkront anslutna systemansvariga för överföringssystem¹. Varje systemansvarig för överföringssystem har lämnat in en

---

¹De systemansvariga för överföringssystem i förslaget är; 50Hertz, BritNed, Eirgrid, ElecLinK, Elering, Elia, Energinet, Fingrid, Litgrid, Moyle, National Grid ESO, NGIL, PSE, RTE, SONI, Statnett, Svenska kraftnät, TenneT DE samt TenneT NL.

likalydande ansökan till sin nationella tillsynsmyndighet. Förslaget preciserar avräkningsreglerna för oavsiktliga utbyten, bland annat avräkningsperiod, bestämning av volym och prissättning. De svenska sammanlänkningarna som omfattas av förslaget är sammanlänkningarna mellan elområde DK1 och elområde SE3, elområde Polen och elområde SE4 samt elområde Litauen och elområde SE4. Avräkningsreglerna är olika för de tre sammanlänkningarna.

För elområde DK1 och elområde SE3 ska oavsiktliga energiutbyten avräknas till ett genomsnitt av reglerkraftpriset i den dominerande riktningen för det danska elområdet DK1 och det svenska elområdet SE3 per avräkningsperiod mellan systemansvariga för överföringssystem.

För elområde Polen och elområde SE4 ska oavsiktliga energiutbyten avräknas till ett genomsnitt av obalanspriset för Polen och obalanspriset inom det svenska elområdet SE4 per avräkningsperiod mellan systemansvariga för överföringssystem. Avseende elområde SE4, syftar obalanspriset på obalanspriset för förbrukning till dess att Sverige inför en enda slutlig position som tillämpas för beräkning av obalanser i enlighet med artikel 54.3.a i förordning 2017/2195.

För elområde Litauen och elområde SE4 ska oavsiktliga energiutbyten avräknas till ett genomsnitt av obalanspriset för Litauen och obalanspriset inom det svenska elområdet SE4 per avräkningsperiod mellan systemansvariga för överföringssystem. Avseende SE4, syftar obalanspriset på obalanspriset för förbrukning till dess att Sverige inför en slutlig enda position som tillämpas för beräkning av obalanser i enlighet med artikel 54.3.a i förordning 2017/2195.

Samordning och ärendets handläggning

Ei har tillsammans med de övriga berörda tillsynsmyndigheterna analyserat förslaget och gemensamt kommit fram till att förslaget kan godtas.

Bestämmelser som ligger till grund för beslutet

Förordning (EU) 2017/2195

Om godkännandet av villkor eller metoder kräver ett beslut av mer än en tillsynsmyndighet ska de relevanta tillsynsmyndigheterna samråda, samordna och driva ett nära samarbete med varandra för att nå en överenskommelse. Tillsynsmyndigheterna ska fatta beslut om de inlämnade villkoren eller metoderna i enlighet med punkterna 2 och 3 inom sex månader från det att den relevanta tillsynsmyndigheten tagit emot villkoren eller metoderna eller, i förekommande fall, från det att den sista relevanta tillsynsmyndigheten tagit emot villkoren eller metoderna (artikel 5.6).

Senast 18 månader efter förordningens ikraftträdande ska alla asynkront anslutna systemansvariga för överföringssystem inom regionen utarbeta ett förslag till gemensamma avräkningsregler som är tillämpliga på alla oavsiktliga energiutbyten mellan asynkront anslutna systemansvariga för överföringssystem (artikel 51.2).

Förslagen till gemensamma avräkningsregler för oavsiktliga energiutbyten mellan systemansvariga för överföringssystem ska säkerställa en rättvis och likvärdig fördelning av kostnader och fördelar dem emellan (artikel 51.3).

Syftet med denna förordning är att

- a) främja en effektiv konkurrens, icke-diskriminering och öppenhet på balansmarknader,
- b) öka effektiviteten i balansering samt effektiviteten hos europeiska och nationella balansmarknader,
- c) integrera balansmarknader och främja möjligheter till utbyte av balanstjänster och samtidigt bidra till driftsäkerhet,
- d) bidra till en effektiv och långsiktig drift och utveckling av elöverföringssystemet och elsektorn i unionen och samtidigt underlätta ett effektivt och konsekvent funktionssätt av dagen före-, intradags- och balansmarknader,
- e) säkerställa att upphandlingen av balanstjänster är rättvis, objektiv, öppen och marknadsbaserad och gör att man kan undvika onödiga inträdeshinder för nya aktörer, bidra till likviditeten på balansmarknaderna samtidigt som man förhindrar otillbörlig snedvridning på den inre marknaden för el,
- f) underlätta deltagande av efterfrågeflexibilitet, inbegripet aggregering av anläggningar och energilagring, och samtidigt säkerställa att de konkurrerar med andra balanstjänster på lika villkor och, vid behov, agera oberoende när de betjänar en enda förbrukningsanläggning,
- g) underlätta deltagandet av förnybara energikällor och stödja uppnåendet av Europeiska unionens mål för utbyggnaden av förnybar elproduktion (artikel 3.1).

Vid tillämpningen av denna förordning ska medlemsstater, relevanta tillsynsmyndigheter och systemansvariga

- a) tillämpa principerna om proportionalitet och icke-diskriminering,
- b) säkerställa öppenhet,
- c) tillämpa principen om optimering mellan högsta totala effektivitet och lägsta totala kostnader för alla berörda parter,
- d) säkerställa att systemansvariga för överföringssystem så långt som möjligt utnyttjar marknadsbaserade mekanismer för att säkerställa nätsäkerhet och nätstabilitet,
- e) säkerställa att utvecklingen av termins-, dagen före- och intradagsmarknaderna inte äventyras,
- f) respektera det ansvar som anförtrots den relevanta systemansvariga för överföringssystemet för att trygga systemsäkerheten, även enligt krav i nationell lagstiftning,

- g) samråda med berörda systemansvariga för distributionssystem och ta hänsyn till möjlig inverkan på deras system,
- h) ta hänsyn till överenskomna europeiska standarder och tekniska specifikationer (artikel 3.2).

Ellagen (1997:857)

I ett beslut av nätmyndigheten enligt sådana riktlinjer som har antagits med stöd av förordning (EG) nr 714/2009 ska det anges att beslutet kan komma att ändras eller upphävas efter begäran av Europeiska kommissionen (12 kap. 1 b §).

Ei:s motivering till beslutet

De formella kraven på ansökan och beslutsprocessen

Svenska kraftnät har samordnat sin ansökan med alla asynkront anslutna systemansvariga för överföringssystem. Ei har samordnat förslaget med berörda tillsynsmyndigheter. De formella kraven på beslutsprocessen är därmed uppfyllda.

Prövning i sak

Förslaget med gemensamma avräkningsregler för oavsiktliga energiutbyten mellan asynkront anslutna systemansvariga för överföringssystem säkerställer i allt väsentligt en rättvis och likvärdig fördelning av kostnader och fördelar mellan de berörda systemansvariga för överföringssystem. Ei bedömer att förslaget också i all väsentlighet är i överensstämmelse med de allmänna målen i förordningen (EU) 2017/2195. Svenska kraftnäts ansökan kan därför godkännas.

Beslutet i detta ärende förutsätter för sin giltighet att samtliga berörda tillsynsmyndigheter fattar ett beslut med samma innebörd.

Hur man överklagar

Se bilaga 2, så här gör du för att överklaga beslutet.

Detta beslut har fattats av generaldirektören Anne Vadasz Nilsson. Vid den slutliga handläggningen deltog även chefsjuristen Göran Morén, avdelningschefen Caroline Törnqvist samt juristen Rickard Faivre, föredragande.

Anne Vadasz Nilsson

Rickard Faivre

Bilagor

1. Ansökan, förslag till regler för avräkning mellan asynkront anslutna systemansvariga för oavsiktliga energiutbyten mellan synkronområden.
2. Så här gör du för att överklaga beslutet.

Skickas till

Affärsverket svenska kraftnät

Acer – Byrån för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (för kännedom)